

ชื่อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี : กรณีศึกษา
เขตสุขภาพลพบุรี อำเภอลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัย

ถวัลย์ ยิ้มแย้ม

ปริญญา

สังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

วิลาสินี อโนมะศิริ, ศษ.บ., ศศ.ม., (สิ่งแวดล้อม)
ประกายรัตน์ สุขุมลชาติ, ศศ.บ., M.S.
พรณิภา บุรพาชีพ, น.บ. (เกียรตินิยมดี), น.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา

25 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี ศึกษาปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือนที่ให้ข้อมูลได้ มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ถึง 60 ปี อาศัยอยู่ในเขตสุขภาพลพบุรี จำนวน 387 ราย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีของเขตสุขภาพลพบุรีอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีของประชาชนในเขตสุขภาพลพบุรี คือ
 - 2.1 อายุ มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 สถานการณ์ภาพสมรส ระยะเวลาที่อยู่อาศัย รายได้ต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 ระดับการศึกษา อาชีพ มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3. ปัจจัยกระตุ้น ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีของประชาชนในเขตสุขาภิบาลท่ายาง คือ การเคยได้รับข่าวสารในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี แหล่งข่าวสารที่แตกต่างกัน ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีของประชาชนในเขตสุขาภิบาลท่ายาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4. ปัญหาและอุปสรรค ในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรี ประชาชนยังมีความรู้ในระดับปานกลาง กิจกรรมของประชาชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี ยังต้องพึ่งพาและใช้ประโยชน์จากแม่น้ำเพชรบุรีอยู่มาก ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการจัดการเรื่องน้ำทิ้ง และการใช้ประโยชน์จากน้ำทิ้ง ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสารในการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. สุขาภิบาลท่ายาง ควรได้มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการให้ความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้เกิดความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีเพิ่มขึ้น รวมทั้งความรู้ในการบำบัดน้ำทิ้งในครัวเรือนเบื้องต้นแก่ประชาชนที่อยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี

2. ควรมีการฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์แม่น้ำเพชรบุรี โดยการร่วมมือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและสำนักงานจังหวัดเพชรบุรี เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังดูแลกิจกรรมของประชาชนบางประเภทที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. ควรได้มีการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีตลอดสายที่ไหลผ่านอำเภอต่างๆ เช่น อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเมืองเพชรบุรี และอำเภอบ้านแหลม เพื่อจะได้จัดทำโครงการที่เหมาะสมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรบุรีต่อไป